

1911. ÁPRILIS 15.

ERDÉSZETI LAPOK

L. ÉVF.

AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET

KÖZLÖNYE

8. FÜZET.

KIADJA: AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET

Szerkeszti:

BUND KÁROLY

Megjelenik minden hó 1-én és 15-én. ☼ Előfizetési díj egy évre 16 korona.

Az Orsz. Erd. Egyes. oly alapító tagjai, kik legalább 300 kor. alapítványt tettek, valamint a rendes tagok is 16 kor. évi tagsági díj fejében ingyen kapják. Azok az alapító tagok, kik 300 koronánál kevesebbet alapítottak, 6 kor. kedvezményes árért járathatják.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, Lipótváros, Alkotmány-utca 6. sz. II. em.

sz. A lap irányával nem ellenkező hirdetések mérsékelt díjért közöltnék. sz.

(Telefon: 37-22.)

Az erdőtiszt és a fakereskedelem.

Irta: *Pomarius Alfréd* városi erdőmester.

Nem szenved kétséget, hogy a mai erdőtisztnek, ha a gondjaira bizott erdőkben házilagos gazdálkodás folyik s ha hivatásának magaslatán akar állani, igen sokoldalú tevékenységet kell kifejteni. Eltekintve az őt foglalkoztató, szorosabb értelemben vett szakkérdésektől, oly nagyobb üzemben, mint amilyennel az erdőgazdaság jár, igen sok oly kérdés merül fel, amelyek a tisztviselő szaktudásával nincsenek összefüggésben, de mégis gyakorlatias és gyakran gyors megoldást kívánnak.

Nem csodálkozhatunk tehát rajta, hogy gyakran olyan feladatok hárulnak az erdőtisztre, amelyeknek helyes megoldásához kellő gyakorlottsággal nem bírhat, már pedig ilyenformán az erdőtisztnek ezen tájékozatlansága, különösen a fontosabb kérdések megoldásánál, sok esetben igen nagy kárára lehet az üzemnek.

Az erdőgazdaságnál rendkívül fontos követelmény az, hogy a gazdálkodást irányító erdőtiszt kereskedelmi ismeretekkel és kereskedői érzékkel bírjon. Ez utóbbi ugyebár tulajdonképen nem is

sorolható az erdészeti szakismeretek körébe, mégis mindamellett rendkívüli befolyással bír a gazdálkodás eredményére.

Általánosságban ezen üzleti jártasságról, különösen a faértékesítés körül, óhajtának egyetmást elmondani, de már ez alkalommal is kifejezést kell adnom annak a meggyőződésnek, hogy az erdőgazdák e téren sokkal kevesebb kereskedői érzékkel és kereskedelmi tudással bírnak, mint amennyi kívánatos volna.

Helyesebbnek vélem, ha valaki ezt a gyenge oldalát nem leplezi, hanem felismerve ismereteinek e hiányát, azon segíteni igyekszik. Innen gondolom én, hogy jó szolgálatot teljesítek szakomnak, ha őszinte és becsületes szívvvel rámutatok arra, hogy ezen a téren sok pótolni valónk van.

Természetesen a kereskedői érzéket, rátermettséget pusztán elméleti alapon, tanulás útján elsajátítani nem lehet; mindamellett még akkor is, ha nincs meg a természetes hajlamunk mindehhez, feltétlenül előnyösebb helyzetbe kerülünk üzletfeleinkkel szemben, ha otthonosak vagyunk a piaci, verseny- és egyéb üzleti viszonyokban s nem vagyunk kénytelenek kevésbé megbízható s talán célzatossággal írott lapokból meríteni kereskedelmi tájékozódást.

Kereskedelmi szempontból a faüzlet egyike a nehezebb üzletágaknak s aki e téren boldogulni akar, annak ugyancsak hozzá kell látni a munkához, tanuláshoz.

Közismert dolog azonban, hogy a mi főiskolai tanulmányaink — különösen a multban — ezen a téren hiányosak s így nagy mértékben a magánuton folytatandó továbbképzésre vagyunk utalva.

Mivel pedig az erdőtisztek nagyobbára távol élnek az egyes kulturgóczipontoktól, már ezen oknál fogva is nehézségbe ütközik az ismeretek megszerzése, nem is szólva arról, hogy a mindennapi fáradságos munka mellett vajmi kevés idő marad a magánképzés céljaira.

Figyelembevételül ezeket a körülményeket, azon kell lennünk, hogy a fent tárgyalt ismereteket minél kevesebb pénz- és időáldozat árán szerezzük meg. Erre pedig a jelenlegi viszonyok között hasonló esetben legmegfelelőbbnek bizonyultak a *szaktanfolyamok*, amelyeket a megfelelő tudományos színvonalon, gyakorlatilag és elméletileg teljesen képzett egyének tartanak. Ez a módszer tudva-

levően más államokban már sikeres alkalmazásban áll, tehát csak arról volna szó, hogy ezt a már kipróbált rendszert nálunk is meghonosítsuk. Ilyen természetű tanfolyamok létesítésének kezdeményezésére egyesületünk volna hivatva, a részletkérdések keresztülvitele ellenben a földmívelésügyi m. kir. minisztérium ügykörébe esnék; s nem kételkedünk, hogy ilyen irányu törekvéseink illetékes helyen a legnagyobb jóindulattal találkoznának.

Hogy a tanfolyamokat minél több erdőtiszt látogathassa, gondoskodni kellene, hogy tandíj a résztvevőket ne terhelje, s elszállásolásuk is lehetőleg olyanformán könnyítessék meg, amint ez a szokásos szünidei tanfolyamok megtartása alkalmával szokott megtörténni (iskolákban stb.).

Az előadások — melyek körülbelül 4—6 hetet vennének igénybe, mindkét egyetemünkön, Budapesten és Kolozsváron volnának megtarthatók, miáltal a tanfolyamok tulzsfuoltsága elkerültetnék és a vidéken szétszórtan élő erdőtisztek felrándulása is némileg meg lenne könnyítve.

Jóllehet nem szándékozom ezen cikkem keretében részletesen kiterjeszkedni a dolog lényegére: a tanfolyam anyagára, mégis nagy vonásokban szeretném körvonalazni, hogy tulajdonképen hol szorulunk továbbképzésre.

Igy nagy szükség van arra, hogy mielőbb és megbízható forrásból informáltassunk egy hazánk, mint az exportáló idegen államok kínálati és keresleti viszonyairól; szükséges tudnunk, hogy a külföldi fogyasztás bizonyos gyártmányainknál milyen méreteket igényel; ismernünk kell a különféle kereskedelmi szokásokat, szokványokat, a szállítási feltételeket, tarifális viszonyokat egy bel-, mint külföldön; kell tudnunk, hogy hol nyílnak meg új fafogyasztó helyek stb. stb.

Az utóbbi időben sokszor esett szó a keményfaválságról, főképen azonban a tölgyfaüzlet válságos helyzetéről. Mindenki az amerikai és orosz versenyt tartotta a válság szülőökának. Ami azonban az erdélyi tölgyfaárak hanyatlását illeti, azt hiszem, nem tévedek, ha a válság alapokát nem a fentemlített körülményekben keresem; de ebben az esetben is mennyivel könnyebb volna tisztán látni a helyzetet, ha a fakereskedelem fejlődésének minden mozzanatával ismerősök lennénk; már pedig ha a szak-

tanfolyamok intézménye eddig is meghonosult volna, nem állnánk itt ez esetben is készületlenül, bizonytalanul.

Ismeretes mindannyiunk előtt, hogy egyesületünk pályadíjat tűzött ki egy, a fakereskedelmi ismereteket tárgyaló műre, amely könyvnek megjelenésével egyik régen sajtó sebünk fog enyhülést találni. Csakhogy mindez még nem lesz elegendő, mert az általános kereskedelmi ismereteket tartalmazó mű nem foglalhatja magában az üzleti életben oly gyakran változó új jelenségeket; ez a mű főképen arra lesz jó, hogy alapját képezze a mi kereskedelmi képzettségünknek, de az így szerzett tudásunkat az időszakos tanfolyamokon és magánuton időről-időre bővítenünk kell. Ezzel kapcsolatosan még egy másik kérdés is felmerül. A legutóbbi delegácziós tárgyalások alkalmával tárgyalás anyagát képezte többek között a külügyi képviselőnek a kereskedelmi érdekeket előmozdító szak-szervekkel való ellátása.

Rendkívüli fontossággal bírna, ha a világpiacon megfelelő pontjain olyan egyének bizatnának meg hazánk érdekeinek képviselőivel, akik az erdőgazdasági viszonyokkal is ismerősek volnának s minden olyan kérdést, amely bármilyen oldalánál fogva érdekli a hazai erdőgazdálkodást, figyelemmel kísérvénnek s módot találnának arra, hogy a tapasztaltak idehaza köztudomásra jussanak.

Véleményem szerint legcélszerűbb volna, *ha ilyen állomásokra okleveles erdészek is beosztatnának.*

Nem fog ez az eszmém következetlenné s jogosulatlanul bizonyulni, ha meggondoljuk, hogy erdőgazdasági és fakereskedelmi érdekeink külföldön olyan egyének kezeibe lesznek letéve, akik a magyar erdőszet felvirágzását szívükön viselik.

A lassanként mindenütt győzedelmeskedő irányzat, *a házi kezelésre való áttérés* maga után fogja vonni azonban, hogy elsősorban a belföldi fakereskedelem fejlődjék egészséges alapokon.

Mármost azonban azzal, hogy ez a kérdés miként oldassék meg, nem volna-e célszerű a földmivelésügyi m. kir. minisztériumban e célra önálló ügyosztályt szervezni, amely ügyosztály tisztán csak a fakereskedelem körébe vágó ügyeket intézne, avagy valamelyes más úton nyerne a kérdés megoldást, részemről nem szándékozom foglalkozni.

Még valaminek érezzük nagy hiányát. Megbízható keres-

kedelmi értesülésekre volna szükségünk és pedig olyan helyről, amely minden befolyástól, önérdéktől ment. Vagyis egy, a földmivelésügyi m. kir. minisztérium által kiadandó hivatalos közlöny tudná kielégíteni igényeinket, amely olcsó pénzen avagy díjtalanul közölné a heti eredményeket.

Mi, akik távol élünk az ilyen kereskedelmi góczpontoktól, mi tudnánk különösen hasznát venni az ilyen megbízható értesítéseknek, tudva azt, hogy ezek a közlések az önérdék nélküli, a közjó érdekében kívánatos tiszta igazságot tartalmazzák.

Az itt hangoztatott észméket, melyek egy, a házi kezelésben 20 évet eltöltött erdőgazdának kiforrott nézeteit tükrözik vissza, jó szívvvel ajánlom az intéző körök figyelmébe.

Megjegyzések a legelő kérdéshez és egyebekhez.

Temérdek sokat irtak már ugy a szaklapok, mint a napilapok a legelő kérdéstről. Felvidékünk gazdasági élete szinte visszhangzik a „legelő“-ért való vészkiáltástól; a kormánynak, különösen a szakminiszternek mindenféle formában ölik a lelkét a „legelő kérdéssel“. A felvidék országgyűlési képviselőinek egyik legfontosabb hivatali teendője az, hogy majd térdig járják le a lábukat községeik legelő kihatási és erdei legeltetést kieszközölő kérvényeiknek kedvező elintézése tárgyában. És a nóta vége, az *erdész*. Az erdész vesz el minden talpatnyi területet a községtől és nem enged be legelő marhát az erdőbe.

Hát nézzünk csak kissé a szemébe ennek a tagadhatlanul nagyfontosságú, sőt mezőgazdaságunkra életkérdéssé vált tengeri kigyónak.

Ha felvidékünkön akár vasuton, akár kocsin végigutazunk, mit tapasztalunk? Azt, hogy a völgyekben meghuzódó falvak körül a völgyfenéken a patak szeszélyes kanyargásaival nemzeti folyónkat, a Tiszát utánozza boldog, szabályozás előtti korában.

Itt szaggatja partját és tépi azt a kis rétet, amely partján virul; ott zátonyt képez és azon meglepedett a fűz, kökény meg egyéb haszontalan bozót, mely azután ott zavartalanul tenyészik,